

SXEDIO.GK3

22.7.1954: Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΣΥΓΚΑΛΕΙ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΣΤΟΝ ΙΕΡΟ ΝΑΟ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΜΟΝΟ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΞΙΑ ΠΑΡΑΤΑΞΗ

Η απάντηση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στις εισηγήσεις του ΑΚΕΛ για τη συγκρότηση καλά οργανωμένης Εθνοσυνέλευσης, με τη συμμετοχή αντιπροσώπων από όλα τα Κόμματα, τις οργανώσεις και τους δήμους και άλλους ανεξάρτητους παράγοντες ήλθε στα μέσα του Μαΐου του **1954** με εγκύκλιο του προς τους ιερείς και τις κοινότητες να προετοιμαστούν για την ανάδειξη των αντιπροσώπων τους.

Η Εγκύκλιος πρόβλεπε συμμετοχή μόνο της Δεξιάς παράταξης.

Ακόμα και οι αριστεροί δήμαρχοι αποκλείονταν από συμμετοχή στην Εθνοσυνέλευση- την πρώτη του είδους της που συγκαλούσε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος.

Σύμφωνα με εγκύκλιο του Μακαρίου προς τις διάφορες κοινότητες της νήσου, όλα τα χωριά έπρεπε να εκλέξουν από ένα αντιπρόσωπο, εκτός από μερικά που για ειδικούς λόγους θα έκλεγαν δύο. Οι πόλεις θα αντιπροσωπεύονταν από τους εθνικόφρονες μόνο δημάρχους και άλλα μέλη των δημοτικών συμβουλίων και πάλι της Δεξιάς.

Αναφερόταν στην εγκύκλιο σύμφωνα με την εφημερίδα "Εθνος" όργανο του Κυπριακού Εθνικού Κόμματος που εξέδιδε ο Γενικός Γραμματέας του Θεμιστοκλής Δέρβης, ηγέτης ουσιαστικά της Δεξιάς παράταξης, στις **22.7.1954:**

" Όπου οι δήμαρχοι δεν είναι εθνικόφρονες, οι πόλεις θα αντιπροσωπευθούν υπό των εθνικοφρόνων δημοτικών συμβούλων, εάν υπάρχουν. Επίσης θα εκλεγούν και αντιπρόσωποι υπό των εθνικοφρόνων σωματείων αναλόγως του πληθυσμού, γίνεται πρόνοια όπως ορισθούν και αριστίνδην αντιπρόσωποι".

Οι εκλογές για την ανάδειξη των αντιπροσώπων θα γίνονταν σύμφωνα με την εγκύκλιο από τους ιερείς, στις συνελεύσεις θα παρίσταντο μέλη των

εκκλησιαστικών επιτροπών, των δημοτικών συμβουλίων θρησκευτικών συλλόγων, αγροτικών τοπικών ενώσεων και των εθνικοφρόνων σωματείων.

Η Εθνοσυνέλευση ορίστηκε για το δεύτερο δεκαήμερο του Ιουνίου, αλλά ενώ προχωρούσαν οι διεργασίες και η Αριστερά έμενε έξω ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ Εζεκίας Παπαϊωάννου με άρθρο του στο "Νέο Δημοκράτη", εκφραστικό όργανο του ΑΚΕΛ την 1η Ιουνίου 1954 επανήλθε με νέες κατηγορίες εναντίον της Εθναρχίας:

"Είναι ολοφάνερο και στους πλέον αφελείς ότι εδώ δεν αντιπροσωπεύει τίποτε άλλο εξόν από την κομματική παράταξη της δεξιάς συγκροτείται για να διεξαχθεί αντικομμουνιστικός αγώνας κι' όχι εθνοκαπελευθερωτικός. Γιατί αν επρόκειτο πράγματι για διεξαγωγή εθνοκαπελευθερωτικού αγώνα τότε δεν είναι κομματική παράταξη της Δεξιάς που χρειάζεται, αλλά πραγματική Εθνοσυνέλευση ή οποιοδήποτε άλλο σώμα, σώμα αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του λαού, ανεξάρτητα από ιδεολογικές πολιτικές διαφορές και πεποιθήσεις".

Στη συνέχεια κατηγορούσε τη στάση του Παπάγου και πρόσθετε κατηγορώντας τον Μακάριο για αθέτηση των αποφάσεων της συγκεντρώσεως της Φανερωμένης:

"Μήπως ο Αρχιεπίσκοπος ο ίδιος δεν είπε επανειλημμένα το "ας πάρουν όσες βάσεις θέλουν οι αγγλοαμερικανοί στόν τόπο μας" που είπε κι ο Παπάγος; Μήπως δεν είναι η Εθναρχία που αθέτησε τις αποφάσεις της περσινής συγκέντρωσης στη Φανερωμένη; Μήπως δεν είναι η Εθναρχία που οργανώνει τον αντικομμουνιστικό αγώνα και τον βάζει πάνω από τον εθνοκαπελευθερωτικό; Μήπως δεν είναι η Εθναρχία που αρνείται να συνεργαστεί για την οργάνωση της μαζικής κινητοποίησης του λαού; Αυτή είναι.

Το Κόμμα μας, έχει από καιρό ξεκαθαρίσει τη θέση του έναντι της κομματικής "Εθνοσυνέλευσης" που πάει να συγκροτήσει η Εθναρχία. Το κόμμα μας μίλησε την γλώσσα του λαού. Μίλησε για το λαό και την εθνική

του υπόθεση. Και είπε: Αν θέλετε να γίνει μια πραγματική εθνοσυνέλευση που θα οργανώσει, θα εμπεύσει και θα συντονίσει τον απελευθερωτικό αγώνα του Κυπριακού λαού, που θα τον οδηγήσει μια μέρα στο νικηφόρο τέρμα του, τότε αυτή η εθνοσυνέλευση, πρέπει νάναι εκλεγμένη, από τον λαό ολόκληρο το λαό, αντιπροσωπευτική όλου του λαού. Κάθε άλλη λύπη μονάχα ζημιά μπορεί να προκαλέσει στον εθνικό μας αγώνα. Και το κόμμα μας μένει πιστό στις διακηρήξεις του. Μένει πιστό στο λαό και την υποθεση του Ενιαίου πατριωτικού Μετώπου Πάλης που θα οδηγήσει το λαό μας μέσα από την πάλη και τη θυσία, στην εθνική του λευτεριά".

Ο Μακάριος όμως προχωρούσε χωρίς να λαμβάνει υπόψη την Αριστερά και όρισε ως ημέρα σύγκλησης της εθνοσυνέλευσης την **23 Ιουλίου 1954**. Τη μέρα αυτή ο Γενικός Γραμματέας ου ΑΚΕΛ Εζεκίας Παπαϊωάννου, σε νέο άρθρο του στο "Νέο Δημοκράτη" παραπονείτο και πάλι:

"Παραγνωρίζοντας την πατριωτική απαίτηση της μεγάλης μάζας του κυπριακού λαού για μια πραγματική Εθνοσυνέλευση, η Εθναρχία καλεί σήμερα στην Εκκλησία του Αη Γιάννη της Αρχιεπισκοπής την αυτοκαλούμενη "εθνοσυνέλευση".

Όμως κανείς σοβαρά σκεπτόμενος άνθρωπος, δεν μπορεί να δεχτεί τον ισχυρισμό ότι πρόκειται για εθνοσυνέλευση. Γιατί "εθνοσυνέλευση" μια και μοναδική ερμηνεία μπορεί να έχει κι' αυτή είναι ότι αποτελεί σώμα αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του λαού. Και όλος ο κόσμος ξέρει πως το σώμα που συνέρχεται σήμερα στον Αη Γιάννη δεν είναι τέτοιο, δεν είναι ακόμη ούτε και σώμα που εκπροσωπεί πραγματικά την Κυπριακή δεξιά.

Γιατί ο τρόπος με τον οποίο καταρτίστηκε είναι τέτοιος που μονάχα μερικούς κύκλους της δεξιάς μπορεί να λεχθεί ότι εκπροσωπεί. Είναι άλλωστε γνωστή η δυσαρέσκεια πολλών δεξιών για τον τρόπο υπόδειξης των προσώπων που κλήθηκαν σήμερα στον Αη Γιάννη. Είναι ακόμη γνωστό πως σε πολλά χωριά η

υπόδειξη έγινε από τα πάνω χωρίς να κληθεί ούτε αυτή η στενή σύσκεψη της εκκλησιαστικής επιτροπής με το συμβούλιο της ΠΕΚ ή της θρησκευτικής οργάνωσης εκεί που υπάρχει τέτλια. Ο κυπριακός λαός οποιασδήποτε ιδεολογικής ή πολιτικής απόχρωσης, παραγνωρίστηκε και έμεινε ουσιαστικά αμέτοχος αυτού του σώματος που συγκαλείται σήμερα στον Αη Γιάννη της Αρχιεπισκοπής.

Και είναι φυσικό να διερωτάται: Γιατί ενώ οι οργανωτές αυτού του σώματος επικαλούνται το λαό και ενεργούν εξ ονόματος του λαού να μη τον καλούν να συμμετάσχει και ουσιαστικά να τον περιφρονούν; Μήπως δεν είναι αυτός ο ίδιος ο λαός, ανεξάρτητα από πολλές πεποιθήσεις, που κλήθηκε να βάλει την υπογραφή του κάτω από το "Αξιούμεν Ενωσιν" στο ιστορικό δημοψήφισμα της 15ης του Γεννάρη 1950; Και δεν είναι αυτός ο ίδιος ο λαός που ενωμένος κατήγαγε τη θριαμβευτική νίκη του εθνικού μας δημοψηφίσματος; Γιατί σήμερα ξεχωρίζει η Εθναρχία, ξεχωρίζει τους μερικούς για να συγκροτήσει την αυτοκαλούμενη εθνοσυνέλευση; Μήπως μ' αυτή της την ταχτική δεν δίνει στον ξένο κυρίαρχο το επιχείρημα που άρχισαν κιόλας να χρησιμοποιούν οι βρετανικές ιμπεριαλιστικές εφημερίδες ότι ο κυπριακός λαός, ή μια μεγάλη μερίδα του, δεν θέλει την ένωση; Τι έχει να εξηγηρήσει αυτό το σώμα που εκπροσωπεί μονάχα μερικούς "διαλεχτούς" κύκλους της Δεξιάς; Μήπως η κυπριακή εθνική υπόθεση αποτελεί μονοπώλιο μερικών "διαλεκτών" κύκλων της Δεξιάς ή μήπως μπορεί να διεξαχθεί εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας δίχως το λαό; Η ακόμα μήπως δεν πρόκειται για εθνικό αγώνα αλλά γι'αντικομμουνιστικό;"

Στη συνέχεια ο Παπαϊωάννου αναφερόταν στους εθνικούς κινδύνους που αντιμετώπιζε, όπως ανέφερε η Κύπρος, και κατέληγε:

"Οχι δεν είναι καιρός για μικροπολιτική και στενούς κομματικούς υπολογισμούς. Είναι καιρός για μόνιασμα και πάλη. Καιρός να τεθεί το συμφέρον του εθνικοαπελευθερωτικού μας αγώνα πάνω απ' όλα.

ΚΑΙΡΟΣ ΝΑ ΑΚΟΥΣΤΕΙ Η ΕΝΙΑΙΑ, ΜΥΡΙΟΣΤΟΜΗ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ ΓΙΑ ΕΝΩΣΗ ΔΙΧΩΣ ΟΡΟΥΣ, ΔΙΧΩΣ ΠΑΖΑΡΕΜΑΤΑ. Καιρός για μια ριζική αλλαγή στην πολιτική της Εθναρχίας. Ο λαός θέλει την ενότητα, είναι έτοιμος να τη πραγματοποιήσει αρκεί να υπάρξει η θέληση κι' από μέρους της Εθναρχίας. Η φωνή της Παγκύπριας σύσκεψης της Λεμεσού ανταποκρίνεται στα πραγματικά αισθήματα του λαού και τις απαιτήσεις του εθνικού μας αγώνα. Πόσο διαφορετικά θα ήταν τα πράγματα αν σήμερα είχαμε μια πραγματική εθνοσυνέλευση. Σύσσωμος ο λαός ως απαιτήσει να τεθεί το κυπριακό στον ΟΗΕ σαν εθνική διεκδίκηση, χωρίς όρους και παζαρέματα. Ας απαιτήσει μια πραγματικά εθνοσυνέλευση αντιπροσωπευτική ολοκλήρου του λαού, που θα οργανώσει, θα προγραμματίσει και θα ανεβάσει σε ψηλότερα επίπεδα την πάλη του για λευτεριά.